

Kotsur V. Parliament of Ukraine in reform of the sector of national security and defence under challenges of XXI century.

This article analyzes the role of parliament of Ukraine in reforming and control in the sector of national security and defense in terms of the challenges of the XXI century. The priority for the domestic and foreign policy of Ukraine is a creation and development of modern security and defense sector with the experience of leading countries of NATO. That is why the Parliament of Ukraine since 2014 stepped up the adoption of legislative solutions in the field of national security. However, legislation on national security and defense need of revision and improvement. It should actively respond to the shortcomings are identified during the implementation of state programs regarding defense and national security and eliminate them. It would enhance the possibility of the Verkhovna Rada of Ukraine, as the controlling entity defense and security sector, which is part of democratic civil control of appointments in power structures. Further improvement requires legislation to democratic civilian control over the activities of the security and defense of Ukraine to improve its structure and clarify the functions and responsibilities of regulating the system of democratic civilian control over the security sector Ukraine (President of Ukraine, Verkhovna Rada of Ukraine, public etc.). First, you must fully adopt security legislation of Ukraine to the European Union and NATO, and develop legislation on newly created in the 2016 Special Operations Forces (SOF) However, in-depth reform require law enforcement in the military sphere, including no legislative framework for agencies Military Justice.

Keywords: *democratic and civilian control, parliamentary control, security sector, parliament, Ukraine, reform, defense, conflict, Russia.*

Одержано 18.10.2016

УДК 338.48-44(1-88)(477)

Леся Коцур
(Переяслав-Хмельницький)

ВНУТРІШНІЙ ТУРИЗМ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

Проаналізовано особливості внутрішньодержавного туризму як однієї з найперспективніших галузей у розбудові економіки та культури незалежної України. Визначено потенційні можливості внутрішньодержавного туризму у подоланні цивілізаційного розколу України, зокрема, використання його як об'єднуючого чинника українського суспільства.

Ключові слова: *Україна, історичний досвід, внутрішній туризм, цивілізаційний розкол, об'єднуючий фактор, туристична політика.*

Проголошення Україною незалежності у 1991 р. започаткувало новий етап державотворчих процесів, покликаних створити потужну європейську країну на основі титульної української нації. Реалізація цієї мети мала виходити з політичної волі вищого керівництва держави та розробки державної стратегії на основі національної ідеології, економічних можливостей, наявного суспільного ресурсу, його інтелектуальної бази, культури (історична пам'ять, мова, релігія, традиції, туризм) тощо. Проте внаслідок непослідовної державної політики належним чином реалізувати ці наміри не вдалося, а фактом залишається глибокий цивілізаційний розкол українського суспільства, яке потребує якнайшвидшого об'єднання в єдине ціле. Важливу роль у цьому напрямку відіграє саме сфера культури. Вона відбиває культурне розмаїття різних регіонів України, які лише посилюють цей розкол. Сьогодні одним із перспективних напрямків, який може виконати роль об'єднуючого чинника українського народу, є ефективна державна туристична політика, особливо у галузі внутрішнього туризму. Внутрішній туризм – подорожі в межах території України громадян України та осіб, які постійно проживають на її території [4, с.67].

До проблеми внутрішнього туризму, як перспективного напрямку економічного розвитку України, сьогодні апелюють низка науковців, державних діячів, журналістів, громадських активістів, туроператорів, які наголошують на доцільності розвитку туризму. Зокрема, на думку А. Гаврилук, «стратегічну місію туризму як цінності має визнати все суспільство і формувати культуру внутрішніх подорожей країною. Тоді туризм в Україні стане галуззю національної гордості, яка зможе притягувати світ до себе» [3]. Окрім того, питання внутрішнього туризму у

своїх дослідженнях піднімають Антонюк Н., Галасюк С., Назарова В., Посохов І., Тищенко О. та ін. Проте більшість із науковців не розглядають внутрішній туризм з точки зору національних інтересів, зокрема як об'єднуючий фактор українського народу.

В Україні туристична галузь та підходи до формування туристичної політики, пов'язані переважно із забезпеченням комфортного дозвілля та суто економічною сферою діяльності: матеріальними прибутками та благами. Окрім того, більшість туристичної галузі спрямована на виїзний туризм. У залежності від рівня, на якому вона визначається і реалізується, розрізняють: державну туристичну політику, регіональну і туристичну політику окремих підприємств, які займаються туризмом [5]. Водночас під час розробки стратегії політики туризму, особливо внутрішньодержавного, практично відсутніми є ідеологічна, духовна та національно-патріотична складові, як об'єднані чинники формування й зміцнення держави. Для забезпечення національних інтересів, існуючий напрям внутрішньодержавного туризму є не достатньо ефективним.

Туристична галузь має багатий історичний досвід реалізації внутрішньодержавного туризму як об'єднуючого фактора народів зарубіжних країн. Так, сьогодні однією з країн лідерів у розвитку туризму є Німеччина, досвід якої сягає попередніх століть. Характерно, що на початковому етапі туризм у Німеччині виконував роль об'єднуючого чинника німецького народу. Зокрема, вже на початку XIX ст. були зроблені перші кроки у цьому напрямку, активно розвивалася транспортна інфраструктура. Як зазначається у німецьких джерелах: «Коли стало легше подорожувати, німці стали контактувати один з одним, бачити єдність в інших чинниках окрім мови. Брати Грімми, які склали великий словник відомий як Грімми, також склали збірник народних казок та байок, в якому підкреслені паралелі оповідання між різними регіонами» [2]. Карл Бедекер описав путівники по різних містах і регіонах центральної Європи, зазначивши місця для ночівлі, місця для відвідування, і коротку історію замків, битв, знаменитих будівель, і відомих людей. Його путівники також вказували відстані, дороги, яких краще уникати, і туристські стежки якими варто пройти [17].

Напрацювання відомого поета-пісняря А.-Г. Гофмана фон Фаллерслебена виражали не тільки мовну єдність німецького народу, але і географічну єдність. Так, в пісні «Deutschland, Deutschland über Alles», яку офіційно називають «Das Lied der Deutschen», він закликав суверенів німецьких держав визнати об'єднані властивості німецького народу [18]. Ця та інші патріотичні пісні, такі як «Die Wacht am Rhein» (Варта на Рейні) Макса Шнекенбургера, почали звертати увагу на географічний простір, не обмежуючи «німецькість» спільною мовою. М. Шнекенбургер написав пісню «Варта на Рейні» у відповідь на твердження, що через Рейн проходить «природний» східний кордон Франції. У приспіві цієї пісні лунає заклик до німців захищати землі своєї батьківщини від територіальних посягань сусідів. У 1807 р. Олександр фон Гумбольдт стверджував, що місцевість впливає на характер нації, пов'язавши територію з народом [19].

Туризм як культурна галузь у Німеччині був розвинутий О. фон Бісмарком, який, об'єднуючи німецькі землі, прекрасно розумів, що регіональні особливості культур гальмуватимуть державотворчі процеси. Тому він намагався об'єднати Німеччину культурно. З цією метою було запроваджено відпустки, вдосконалено транспортні шляхи, особливо водні та залізничні, знижено тарифи на пересування країною з туристичною метою [13]. У подальшому до цієї тактики вдавалася більшість політичних лідерів Німеччини. В результаті чого у німців виробився системний підхід до розвитку й реалізації туризму [9].

Туризм здійснює неабиякий соціально-культурний вплив на населення. Зокрема, слід відмітити обмін культурною інформацією. Інтерес туристів до культурної спадщини країни може викликати у відповідь почуття гордості у місцевих мешканців, стимулюючи їх зберігати свої національні традиції, ремесла [14], про що яскраво свідчить наведений приклад з історії Німеччини.

Нині в Україні туристично привабливим вважається те місце, в якому є три складові: історичні об'єкти, розвинена інфраструктура та регіональна «родзинка». Головною проблемою української туристичної галузі є неналежна якість послуг, відсутність заохочувальних програм як для туроператорів, так і туристів, недостатня популяризація внутрішнього українського туристичного відпочинку на державному рівні, гнітюча податкова політика, відсутність туристичних інформаційних центрів практично по всій країні [1].

На сьогодні основними зонами відпочинку українців взимку є Карпатський регіон, влітку – узбережжя морів. Західний регіон країни наразі розвивається потужніше, оскільки відбувається активна забудова зон відпочинку. Водночас внутрішній туризм більше розрахований на бюджетну категорію туристів, а не заможну [6]. Туроператорам вигідніше працювати на виїзний туризм, оскільки реалізуючи закордонні подорожі вони не сплачують податок на додану вартість. А фірми, що займаються внутрішнім туризмом та організують поїздки Україною, досі сплачують ПДВ на загальних умовах, що негативно відображається на сфері внутрішнього туризму [15].

Характерно, що на державному рівні докладається не достатньо зусиль для розвитку туризму в Україні. Так, новий проект розпорядження «Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів на 2016-2020 роки» передбачає гармонізацію національних стандартів у сфері туризму з міжнародними та європейськими стандартами, що сприятиме покращенню якості національного туристичного продукту та обслуговування споживачів туристичних послуг [10, с.5]. Водночас національні стандарти опікуються здебільшого питаннями надання якісних матеріально-технічних послуг і абсолютно позбавлені гуманітарної та ідеологічної складової, яка б відповідала інтересам українського народу [4, с.121-135]. За окремими напрямками, представленими у проекті розпорядження («Розвиток людських ресурсів», «Маркетингова політика просування туризму України»), привертають увагу такі положення як: «впровадження народної дипломатії, як інструменту залучення населення до популяризації туризму в Україні», «інформаційний супровід реалізації державної політики у сфері туризму», «презентація туристичного потенціалу України на національних та міжнародних виставково-ярмаркових заходах, конференціях, форумах тощо», «створення Національної туристичної організації» [10, с.5-7]. Проте жодним чином мова не йде про те, яку роль повинен виконувати туризм по відношенню до гармонізації міжнаціональних відносин в державі; відсутні є також механізми створення соціальних програм культурного взаємовідвідування громадянами різних регіонів з метою подолання стереотипів, нав'язаних ззовні тощо. Як свідчать фахівці, більшість мешканців Львова практично нічого не знають про туристичні можливості Полтави, Черкащини чи Миколаївщини. Не більше обізнані мешканці східних регіонів України про потенціал медичних курортів Трускавця, Моршина і про яскраву культуру Закарпаття й Буковини. Розвиток внутрішнього туризму у ситуації, що склалася, може стати не лише тактичним ходом у перехопленні виїзного потоку та його переорієнтації на інші регіони України, а й зіграти об'єднуючу роль для української нації [16].

Недостатньо гуманітарні засади внутрішнього туризму відображені й в українському законодавстві. Зокрема, у статтях 10, 11, 12, 28 Закону «Про туризм» проголошуються лише окремі положення про «поширення соціальної реклами в галузі туризму та забезпечення реалізації державної політики в галузі туризму», «розробка регіональних програм розвитку туризму з метою патріотичного виховання населення, популяризації туризму і сприяння його розвитку» [11]. Але навіть ці положення можна використати задля функціонування туризму як об'єднуючого чинника на патріотичній основі. Так, 13 липня 2016 р., внаслідок парламентських слухань на тему «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України», було подано рекомендації опрацювати питання щодо обміну соціальною рекламою у сфері туризму між туристичними регіонами і містами [12].

Нажаль, туристична галузь часто нехтує національними інтересами, відображеними у Конституції України, задля задоволення власних меркантильних інтересів. Так, досить суперечливою є мовна політика більшості українських туроператорів, які майже всю галузь туризму обслуговують здебільшого іноземною мовою – російською, надаючи їй перевагу над державною українською мовою, утискаючи таким чином права україномовного населення [8, 21, 7, 20].

Отже, політика внутрішнього туризму в Україні має виконувати ряд завдань, серед яких особливе місце має посідати функція об'єднання української нації. Задля цього необхідно розробити ефективну стратегію розвитку національного туризму, яка включатиме в себе такі принципи для держави чинники як ефективність туристичних товарів і послуг; перевага використання державної української мови в обслуговуванні клієнтів; національно-патріотичне виховання на основі культурно-історичної спадщини та традицій різних регіонів. Особливу роль мають відігравати саме традиції українського народу, які є відмінними у кожному з регіонів України. Більше того, внаслідок ефективного внутрішнього туризму в населення має формуватися глибока повага до історичного минулого та культури кожного з цих регіонів задля подолання міжнаціональної напруги, яка спостерігається на сьогодні в українському суспільстві.

Водночас, якщо цю проблему не реалізувати на загальнодержавному рівні за чіткого керівництва вищих органів влади, марно сподіватися на успіх.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк Н. Державна політика України у сфері туризму: досвід і проблеми реалізації / Наталія Антонюк, Юрій Занько. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/antonjuk.htm (26.09.2016).
2. Вони простежили історію німецької мови та об'єднали різні гілки в її розвитку / The Brothers Grimm online. Joint Publications. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.pitt.edu/~dash/grimm.html#jointpublications> (27.09.2016).
3. Гаврилюк А. Вітчизняний туризм: треба об'єднати зусилля / Алла Гаврилюк, к. н. з державного управління. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://m.day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/vitchyznyanuuy-turyzm-treba-obyednaty-zusylyya> (27.09.2016).
4. Галасюк С.С. Стандартизація, сертифікація туристичних послуг та ліцензування туристичної діяльності: навчальний посібник / С.С.Галасюк. – Одеса: Астропринт, 2011. – 234 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2288/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0D1%96.pdf> (27.09.2016).
5. Державна туристична політика України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buklib.net/books/31098/> (26.09.2016).
6. Назарова В. Відпочинок 2014: українці переорієнтовуються на внутрішній туризм / Віталіна Назарова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/1682212-vidpochinok_2014_ukraiiinsi_pereorie_ntovuyutsya_na_vnutrishniy_turizm_1952970.html (26.09.2016).
7. Отпуск / Туристична агенція. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.otpusk.com/> (27.09.2016).
8. «Покупон» / Туристична агенція. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://poukupon.ua/kiev> (27.09.2016).
9. Посохов І.С. Розвиток індустрії туризму Німеччини: досвід для України / І.С.Посохов, Е.В. Артем'єв. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/US/Downloads/VKhMv_2013_1086_2_36.pdf (26.09.2016).
10. «Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів на 2016–2020 роки» / Розпорядження. Проект, Кабінет Міністрів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.knteu.kiev.ua/file/NjY4NQ==/e1227acdf34bb4a1da39d384139b9d7a.pdf> (27.09.2016).
11. «Про туризм» / Верховна Рада України; Закон від 15.09.1995 № 324/95-ВР. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80/page> (27.09.2016).
12. Рекомендації парламентських слухань на тему: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України» / м. Київ 13 липня 2016 року № 1460-VIII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1460-19> (27.09.2016).
13. Розвиток туризму в Німеччині. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uareferat.com/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%96> (27.09.2016).
14. Тищенко О.М. Туризм як національний пріоритет / О.М. Тищенко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vuzlib.su/articles/529-%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9E_%D0%9C/23.html (27.09.2016).
15. Туризм по Україні / Світлана Слабінська. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.consumerinfo.org.ua/must_know/quality/581/7474/ (27.09.2016).
16. Туристична галузь України: руїна чи низький старт? / Степан Романюк, віце-президент Туристичної асоціації України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://novosti-turbiznesa.info/article/turistichna_galuz_ukraini_ruina_chi_nizkij_start_.html (27.09.2016).
17. Hans Lulfing, Baedeker, Karl, Neue Deutsche Biographie (NDB). Band 1, Duncker & Humblot, Berlin 1953, С. 516 f.
18. Peter Rühmkorf, Heinz Ludwig Arnold, Das Lied der Deutschen Göttingen: Wallstein, 2001, ISBN 3-89244-463-3, сс. 11-14 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://katalog.ub.uni-leipzig.de/Record/0002560533> (27.09.2016).
19. Raymond Dominick III, The Environmental Movement in Germany, Bloomington, University of Indiana, 1992, с. 3-41 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bookdepository.com/Environmental-Movement-Germany-Raymond-H-Dominick/9780253318190> (27.09.2016).
20. Skidochnik / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://skidochnik.com.ua/ru/kiev/razdel/tury-po-ukraine> (27.09.2016).
21. Strike tour/ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://striketour.com.ua/index.php?id=5> (27.09.2016).

REFERENCES

1. Antoniuk N. Derzhavna polityka Ukrainy u sferi turyzmu: dosvid i problemy realizatsii / Nataliia Antoniuk, Yurii Zanko. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://tourlib.net/statti_ukr/antonjuk.htm (26.09.2016).
2. Vony prostezhyly istoriiu nimetskoï movy ta ob'iednaly rizni hilky v yii rozvytku / The Brothers Grimm online. Joint Publications. – [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: <http://www.pitt.edu/~dash/grimm.html#jointpublications> (27.09.2016).
3. Havryliuk A. Vitchyzniani turyzm: treba ob'iednaty zusyllia / Alla Havryliuk, k. n. z derzhavnoho upravlinnia. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://m.day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/vitchyznyanyy-turyzm-treba-obyednaty-zusylyya> (27.09.2016).
4. Halasiuk S.S. Standartyzatsiia, sertyfikatsiia turystychnykh posluh ta litsenzuvannia turystychnoi diialnosti : navchalnyi posibnyk / S.S.Halasiuk. – Odesa : Astroprynt, 2011. – 234 s. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2288/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0D1%96.pdf> (27.09.2016).
5. Derzhavna turystychna polityka Ukrainy. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://buklib.net/books/31098/> (26.09.2016).
6. Nazarova V. Vidpochynok 2014: ukraïntsi pereorientovuiutsia na vnutrishnii turyzm / Vitalina Nazarova. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/1682212-vidpochynok_2014_ukraïntsi_pereorie_ntovuyutsya_na_vnutrishniy_turizm_1952970.html (26.09.2016).
7. Otpusk / Turystychna ahentsiia. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.otpusk.com/> (27.09.2016).
8. «Pokupon» / Turystychna ahentsiia. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://pokupon.ua/kyev> (27.09.2016).
9. Posokhov I.S. Rozvytok industrii turyzmu Nimechchyny: dosvid dlia Ukrainy / I.S. Posokhov, E.V. Artem'iev. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: file:///C:/Users/US/Downloads/VKhMv_2013_1086_2_36.pdf (26.09.2016).
10. «Pro skhvalennia Stratehii rozvytku turyzmu i kurortiv na 2016–2020 roky» / Rozporiadzhennia. Proekt, Kabinet Ministriv Ukrainy. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.knteu.kiev.ua/file/NjY4NQ==/e1227acdf34bb4a1da39d384139b9d7a.pdf> (27.09.2016).
11. «Pro turyzm» / Verkhovna Rada Ukrainy; Zakon vid 15.09.1995 № 324/95-VR. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80/page> (27.09.2016).
12. Rekomendatsii parlamentskykh slukhan na temu: «Rozvytok turystychnoi industrii yak instrument ekonomichnoho rozvytku ta investytsiinoi pryvablyvosti Ukrainy» / m. Kyiv 13 lypnia 2016 roku № 1460-VIII. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1460-19> (27.09.2016).
13. Rozvytok turyzmu v Nimechchyni. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: [http://uareferat.com/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BED1%96\(27.09.2016\)](http://uareferat.com/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BED1%96(27.09.2016)).
14. Tyshchenko O.M. Turyzm yak natsionalnyi priorytet / O.M. Tyshchenko. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.vuzllib.su/articles/529-%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9E_%D0%9C/23.html (27.09.2016).
15. Turyzm po Ukraini / Svitlana Slabinska. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.consumerinfo.org.ua/must_know/quality/581/7474/ (27.09.2016).
16. Turystychna haluz Ukrainy: ruina chy nyzkyi start? / Stepan Romaniuk, vitse-prezydent Turystychnoi asotsiatsii Ukrainy. – [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://novosti-turbiznesa.info/article/turistichna_galuz_ukraini_ruina_chi_nizkij_start.html (27.09.2016).
17. Hans Lulfing, Baedeker, Karl, Neue Deutsche Biographie (NDB). Band 1, Duncker & Humblot, Berlin 1953, C. 516 f.
18. Peter Rühmkorf, Heinz Ludwig Arnold, Das Lied der Deutschen Göttingen: Wallstein, 2001, ISBN 3-89244-463-3, s. 11-14 / [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://katalog.ub.uni-leipzig.de/Record/0002560533> (27.09.2016).
19. Raymond Dominick III, The Environmental Movement in Germany, Bloomington, University of Indiana, 1992, s. 3-41 / [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.bookdepository.com/Environmental-Movement-Germany-Raymond-H-Dominick/9780253318190> (27.09.2016).
20. Skidochnik / [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://skidochnik.com.ua/ru/kyev/razdel/tury-po-ukraine> (27.09.2016).
21. Strike tour/ [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: [http://striketour.com.ua/index.php?id=5\(27.09.2016\)](http://striketour.com.ua/index.php?id=5(27.09.2016)).

Коцур Л. Внутренний туризм как эффективный инструмент объединения украинской нации.

Проанализированы особенности внутрис государственного туризма как одной из самых перспективных отраслей в развитии экономики и культуры независимой Украины. Определены потенциальные возможности внутрис государственного туризма в преодолении цивилизационного раскола

Украины, в частности, использование его как объединяющего фактора украинского общества.

Ключевые слова: Украина, исторический опыт, внутренний туризм, цивилизационный раскол, объединяющий фактор, туристическая политика.

Kotsur L. Domestic tourism as an effective tool association Ukrainian nation.

The features of domestic tourism as one of the most promising sectors in the development of economy and culture of independent Ukraine. Determined the potential of domestic tourism in overcoming civilizational split of Ukraine, including its use as a unifying factor in Ukrainian society.

Keywords: Ukraine, historical experience, domestic tourism, civilizational split unifying factor, tourism policy.

Одержано 20.09.2016

УДК 321.7-053.6(477)«20»

Вячеслав Редзюк
(Переяслав-Хмельницький)

ГРОМАДЯНСЬКА АКТИВНІСТЬ МОЛОДІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ДЕРЖАВОТВОРЧИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

У статті проводиться аналіз громадянської активності молоді України. Робиться спроба пошуку і виявлення основних проблем участі молодого покоління у процесах державотворення. Проаналізовано характер відносин між молоддю і владою. Висвітлено основні чинники та мотиви політичної активізації молоді. Акцентовано увагу на основних політичних процесах України ХХІ ст. Окрему увагу приділено питанням політичної соціалізації, формуванню нової національної еліти та становлення української політичної нації.

Ключові слова: молодь, Україна, суспільство, демократія, процес, державотворення.

Незалежна українська держава нині рухається шляхом еволюційного поступу. Створення основ національно-демократичної держави, становлення української політичної нації, інформатизація та глобалізація усіх сфер життєдіяльності, боротьба із внутрішнім та зовнішнім агресором, динамічні євроінтеграційні процеси, прагнення до глобальної інтернаціоналізації обумовили відчутний вплив на розвиток демократичних рухів та сприяли посиленню громадянської активності молоді, її політичної активізації та соціалізації. Сьогодні розвиток нашої держави, її місце та роль у світовому співтоваристві багато в чому детермінується станом молодіжного руху. Останній же, в силу внутрішньодержавних революційних процесів, проявів сепаратизму, ескалації гібридної війни з Російською Федерацією у наш час активно актуалізується. Соціально-політичні контакти між молоддю та іншими ланками суспільства відбуваються з високим рівнем інтенсивності.

На руїнах старої системи оновлену сучасну українську державу в першу чергу (безпосередньо чи опосередковано) береться будувати молоде покоління. Поодинці українська молодь безсила і немає вагомих важелів впливу на політичний процес чи суспільство в цілому, проте вона інтелектуально необмежена і давно опанувала уроки історії. Сьогодні молодь об'єднується в організації, рухи, неформальні угруповання, гуртки тощо і вже разом досягає поставлених цілей. Ці кроки є виправданими і дієвими. Чим швидше буде побудовано алгоритми еволюції держави, тим виразнішим і помітнішим буде її поступ уперед. Українська держава потребує якісних суспільних перетворень, що забезпечать механізми переходу до нового європейського, демократичного життя суспільства.

Проблеми громадянської активності та політичної соціалізації молоді частково розглядають у своїх дослідженнях О. Козлова, Ю. Загородній, М. Попович, Т. Пустова, М. Гордієнко. У своїх доробках дослідники акцентують увагу на ролі молоді в трансформаційних та соціально-політичних процесах в Україні.

Метою статті є дослідження громадянської активності молоді, а також її вплив на сучасний державотворчий процес в Україні.